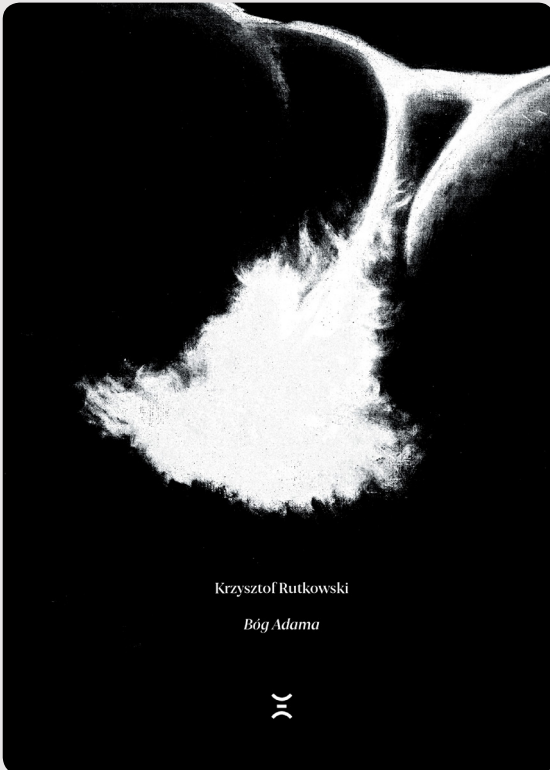

żywosłowie. wydawnictwo
katalog publikacji 2022

Krzysztof Rutkowski

Bóg Adama

Krzysztof Rutkowski

Bóg Adama

Wydanie I

Data premiery: 4 kwietnia 2021

Format: 170 × 240 mm

Formaty cyfrowe: epub

Oprawa: twarda

Liczba stron: 356

Cena katalogowa:

Oprawa twarda: 49,90 zł

E-book: 24,90 zł

Krzysztof Rutkowski, pisarz, tłumacz, badacz romantyzmu, do niedawna profesor Wydziału Artes Liberales Uniwersytetu Warszawskiego, od lat zajmuje się zagadnieniami związanymi z szeroko rozumianą duchowością Adama Mickiewicza, w szczególności jego tajemniczym dla wielu związkiem z Andrzejem Towiańskim i jego kręgiem. Poświęcił tym zagadnieniom tak znane swoje prace jak *Braterstwo albo śmierć. Zabijanie Mickiewicza w Kole Sprawy Bożej* (1988), *Stos dla Adama albo Kacerze i kapłani* (1994) czy *Xsiężniczka. Miejsce Xawery Deybel w rodzinie Mickiewiczów* (1998). Także w jego twórczości pisarskiej niezwiązanej bezpośrednio i wyłącznie z Mickiewiczem (np. w *Paryskich pasażach*, *Raptularzu na koniec wieku*, *Zakochanym Stendhalu* czy *Ostatnim pasażu*) powracają wielokrotnie wątki rozwijające pytania dotyczące sztuki, wiary i praktyk duchowych, stawiane w kontekście krytycznej refleksji nad współczesną kulturą i cywilizacją europejską. Krzysztof Rutkowski od wielu lat zapowiadał książkę, która będzie starała się odpowiedzieć na pytanie, „w jakiego Boga wierzył Adam Mickiewicz?”, jednocześnie formułując rodzaj syntetycznej diagnozy dotyczącej polskiej kultury i jej specyficznego miejsca w kulturze europejskiej. Tą książką jest właśnie *Bóg Adama*. W znakomitym literackim stylu Krzysztof Rutkowski buduje prawdziwy labirynt ze stosunkowo mało znanych dzieł, zapisków, świadectw i faktów z życia Adama Mickiewicza, by wprowadzając weń i wiodąc jego krętymi korytarzami czytelnika, pozwolić mu na osobiste odkrycie słabo uświadamianej strony polskiego romantyzmu w jego najbardziej podstawowym, Mickiewiczowskim wydaniu i podjąć refleksję nad tym, czy Polacy dość głęboko przemyśleli program, wizje, projekty i usiłowania swojego „narodowego wieszcza” i czy nie zafalszowali jego dziedzictwa. Między powierzchownym kultem a równie powierzchownym odrzuceniem, Rutkowski wytycza zupełnie inną drogę, wskazując na nieodkryte i nieodczytane posłanie romantyzmu, które może w czasach zamętu i niepewności stać się inspiracją do głębokiej odnowy żywej relacji między nim a współczesnością.

Książka ukazała się dokładnie 4 kwietnia 2021, w rocznicę słynnej „lekcji teatralnej” (wykład XVI kursu trzeciego *Literatur słowiańskich* wygłoszony 4 kwietnia 1843 roku). Wybraliśmy tę datę, bo chcemy, by ta publikacja (podobnie jak tamto, niezwykle ważne dla polskiego teatru wystąpienie) stanowiła symboliczne wprowadzenie w okres swoistych rekolencji przed zbliżającym się jubileuszem romantyzmu, przypadającym w roku 2022, gdy minie już dwieście lat od publikacji pierwszego tomu poezji Adama Mickiewicza zawierającego *Ballady i romanse*. Żywosłowie. wydawnictwo chce przyczynić się do twórczego odnowienia i reinterpretacji romantyzm w kontekście współczesności. Książka Krzysztofa Rutkowskiego jest dla nas wręcz wymarzoną początkiem realizacji tego zadania.

Urszula Bielska

Wojtek

Nie samym Grotowskim żyłam.
Wspomnienia i refleksje

Wydanie I

Data premiery: 5 maja 2021

Format: 125 × 197 mm

Formaty cyfrowe: epub

Oprawa: miękka

Liczba stron: 313

Cena katalogowa:

Oprawa miękka: 34,90 zł

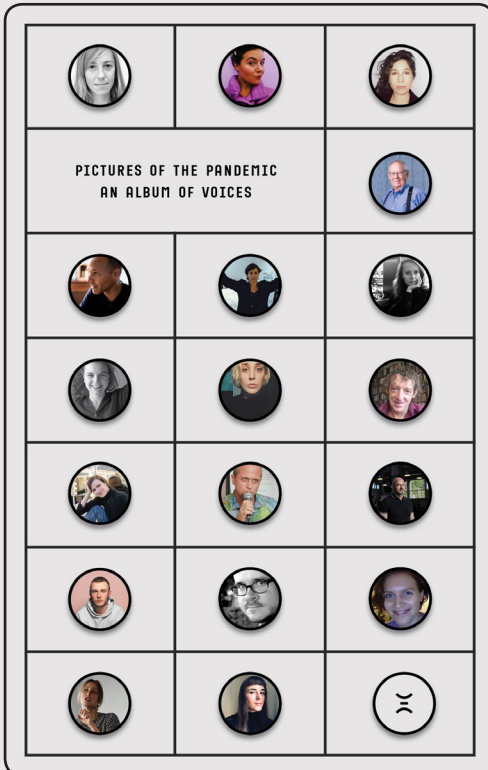
E-book: 24,90 zł

Urszula Bielska (ur. 1938) była w latach 1962–1965 kierowniczką administracyjną Teatru 13 Rzędów w Opolu, żoną jego aktora Andrzeja Bielskiego i zarazem gospodynią mieszkania przy ulicy św. Wojciecha, gdzie spotykał się cały zespół z Jerzym Grotowskim na czele. Okres ten stanowi centrum jej wspomnień, ale jest zarazem tylko fragmentem jej dramatycznego życia. Biografia Urszuli Bielskiej, stanowiąc opowieść o niepowtarzalnym i wyjątkowym życiu, obrazuje i oświetla zarazem wypierany dziś często okres zasadniczych przemian, jakie przeszło polskie społeczeństwo po roku 1939. Wojna i powojenna „prześniona rewolucja” (by użyć celnego i inspirującego określenia Andrzeja Ledera) kształtują życie Autorki, ale zarazem ona sama usiłuje dać im własną odpowiedź. Zderzenie historycznych uwarunkowań i właściwej Urszuli Bielskiej niepodległej energii owocuje biografią, która w sposób niezwykle oświetla przemiany zachodzące w Polsce w drugiej połowie XX wieku, dziś zwykle wypierane i przesłaniane czerwono-białą legendą o demonicznych komunistach i anielskich patriotach. Osobista opowieść o losach jednej niezwykle kobiety rozsądza ten schemat, odsłaniając całą złożoność powojennego życia w Polsce.

Z tej właśnie złożoności wyrasta i z tą złożonością ściśle jest związana twórczość Jerzego Grotowskiego i jego zespołu. Urszula Bielska, nazywana przez środowisko Teatru 13 Rzędów „Wojtkiem”, nie należała do grona jego współtwórców. Była jednak w centrum innego życia teatralnego niż to znane z legend o eksperymentach artystycznych i aktach całkowitych. Widziane z okien jej mieszkania i z wnętrza gabinetu nie układa się ono w historię zwycięzców, którzy stali się „książętami zawodu” i prorokami nowego teatru. Jest raczej historią tych, których życie zostało mocno naznaczone przez „spotkania z wybitnymi ludźmi”, ale którzy ostatecznie nie znaleźli się w gronie wybranych. Jej opowieść o Grotowskim i jego teatrze z początku lat sześćdziesiątych to „inna historia”, a raczej – by użyć znanej angielskiej modyfikacji – „herstoria”. Kobięcy głos Bielskiej nie ulega męskim legendom Mistrzów, nicuje je, niekiedy demaskuje. Nie podważa przy tym wielkości osiągnięć Grotowskiego ani jego wyjątkowości jako artysty i intelektualisty. Ale przywraca jego teatrowi wymiary i konteksty, które sami jego twórcy usiłowali zatrzeć. Czyni to zarówno bezpośrednio – przez opowiadanie własnej wersji wydarzeń z opolskich dziejów teatru Grotowskiego, jak i pośrednio – przez wplecenie ich w historię własnego życia.

Praca zbiorowa

Pictures of the Pandemic. An Album of Voices

Wydanie I

Data premiery: 15 maja 2021

Formaty cyfrowe: epub

Liczba stron: 208

Cena katalogowa: 14,90 zł

Wiosną 2020 roku wraz z całą gospodarką i życiem społecznym zostały zamknięte także teatry i inne ośrodki sztuk przedstawieniowych. Otwarto je ponownie na kilka miesięcy w czerwcu. Ten krótki okres przed kolejnym lockdownem, rozpoczętym w listopadzie 2020 był nie tylko czasem prób nadrobienia straconych miesięcy, ale też okresem intensywnych dyskusji i prób poddania refleksji tego, co pandemiczne zamknięcie i przejście do działalności zdalnej znaczyło dla teatru i kultury. Chociaż od tamtego czasu minęło wiele miesięcy, a nadzieje, że wiosenne zamknięcie będzie jedynym, okazały się płonne, choć dzisiejsza sytuacja z pewnością jest pod wieloma względami odmienna niż ta z roku 2020, publikujemy w formie e-booka w języku angielskim zapis kilku ważnych dyskusji publicznych, jakie odbyły się w sierpniu i wrześniu 2020 w polskim środowisku teatralnym. Książka w formie i treści nawiązuje do charakteru spotkań: atmosferę braku stabilności i niepewności jutra, w jakiej odbywały się dyskusje, odzwierciedlają decyzje redakcyjne o publikacji zapisu i ograniczenia ingerencji w język i formę wypowiedzi do niezbędnego minimum. Zdecydowaliśmy się na to mimo ryzyka, uważając, że to jedyny sposób, by dotrzeć do międzynarodowej społeczności, a jednocześnie wyknąć się totalizujących normalizacji narzucanej przez ukryte językowe normy. Wydając e-book z możliwością druku na życzenie, postanowiliśmy pozostawić czytelnikom decyzję, czy i w jaki sposób rzeczywistość on-line i toczące się w niej dyskusje mogą i powinny materializować się off-line.

Pierwsza z publikowanych dyskusji odbyła się pod koniec sierpnia w ramach Festiwalu „Retroperspektywy” organizowanego w Łodzi przez Stowarzyszenie Teatralne CHOREA. Pozostałe to cztery dyskusje panelowe, które odbyły się we wrześniu w formule on-line w ramach showcase’u „Generation After” Nowego Teatru w Warszawie. Łączy je nie tylko temat pandemii, ale też międzynarodowy kontekst i język angielski, którym się w ich trakcie posługiwano. Niezależnie od składu uczestniczek i uczestników, dyskusje te stanowią próbę uchwycenia i zamknięcia w tytułowych obrazach polskiego doświadczenia pandemii i sztuk przedstawieniowych przed międzynarodową publicznością. Ten kontekst wytwarza swoisty wewnętrzny dystans, który pozwala spojrzeć na polską sytuację z innej, szerszej perspektywy, wprowadzanej także (w przypadku dyskusji łódzkiej) przez osoby o odmiennym niż polskie doświadczeniu. Dyskusje te stanowią znakomity i inspirujący materiał do własnego zmierzenia się z pytaniem, które mimo wszystko pozostaje zasadnicze: jakie jest miejsce i zasadnicza potrzeba żywych sztuk przedstawieniowych w świecie, który został zmuszony do przejścia na formułę komunikacji zdalnej.

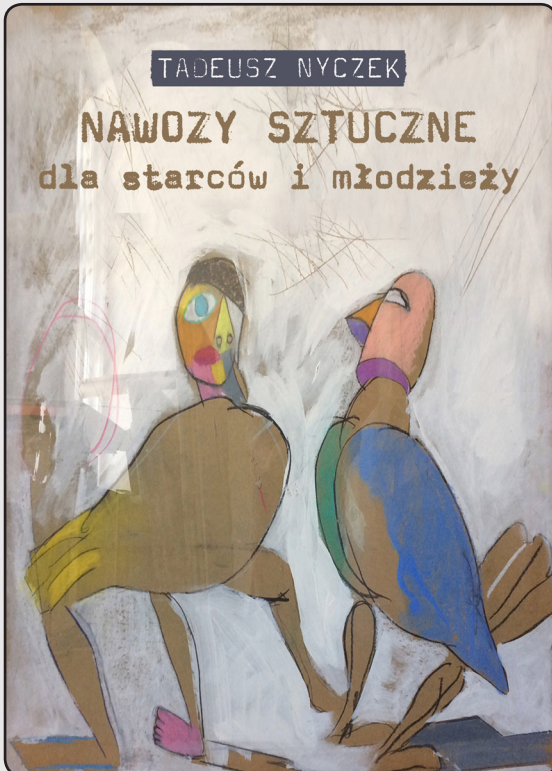
W dyskusjach wzięli udział między innymi: Olena Apczel, Mario Biagini, Piotr Gruszczyński, Anna Karasińska, Marta Keil, Dariusz Kosiński, Agnieszka Kryst, Tomasz Majewski, Romana Nagabczyńska, Anna Nowak, Grzegorz Reske, Thomas Richards, Tomasz Rodowicz, Maciej Rożański, Richard Schechner, Anna Smolar, Zofia Smolarska, Agnieszka Sosnowska.

Książka ukaże się 15 maja – w dniu, w którym zaplanowano popandemiczne zdjęcie masek i otwarcie przedstawień na świeżym powietrzu. Przedstawienia w budynkach będzie można rozpocząć w Polsce dwa tygodnie później – trzy tygodnie po galeriach handlowych, co samo w sobie wydaje się stanowić odpowiedź na pytania stawiane w czasie dyskusji.

Publikacja ta w naszym zamierzeniu otwiera serię interwencyjnych książek elektronicznych, powstających „na gorąco”, odnoszących się do bieżących dyskusji i mających zamiar dyskusje podtrzymywać i inicjować.

Tadeusz Nyczek

Nawozy sztuczne dla starców i młodzieży

Wydanie I

Data premiery: 29 maja 2021

Formaty cyfrowe: epub

Oprawa: miękka

Liczba stron: 330

Cena katalogowa:

Oprawa miękka: 34,90 zł

E-book: 24,90 zł

Tadeusz Nyczek, znany krytyk teatralny i literacki, pisarz, kierownik literacki teatrów (m.in. Teatru im. Juliusza Słowackiego w Krakowie 1992–1997 i 1998–1999; Narodowego Starego Teatru w Krakowie, 2002–2004; Teatru Ateneum im. Stefana Jaracza w Warszawie – od 2011), jest dla wielu prawdziwą legendą i niekłamanym autorytetem, choć jego autoironiczna i unikająca nadmiernie wielkich słów postawa wymyka się ciężarowi tych słów. Kiedyś bojowy sojusznik teatru studenckiego, autor kultowej książki *Pełnym głosem* (1980), twórca własnego stylu krytyczno-teatralnego i autorskiej odmiany recenzji teatralnej, reprezentuje to, co najlepsze w inteligentnym myśleniu i praktykowaniu teatru.

Trudne do jednoznacznego uchwycenia, a przecież tak ważne dla polskiej kultury, owo inteligentkie myślenie prezentuje od lat jako stały współpracownik miesięcznika „Dialog”. Na jego łamach, pod nagłówkiem „Nawozy sztuczne” publikuje – jak sam pisze – „felietony niefelietony, pseudoopowiadania, nibyeseiki, malowane literami portrety i ułamki wspomnień podbarwionych fabularną fantazją”. Ich pierwszy zbiór – *Nawozy sztuczne dla artystów i sprzątaczek* – ukazał się w roku 2015. Sześć lat później ukazuje się owych ożywczych nawozów zbiór kolejny, tym razem przeznaczony dla „młodzieży i starców”. Dlaczego dla nich? Tadeusz Nyczek wyjaśnia już na wstępie: „Otóż jak wskazują badania, czegoś takiego jak wiek średni, czyli pośredni, zwyczajnie nie ma. Starców jest mnóstwo, podobno coraz więcej. Młodzież zaś tak długo czuje się młodo, dopóki całkowicie nie stetryczeje. Oznacza to, że książeczka ta jest właściwie dla wszystkich, niezależnie od wieku”.

Nawozy sztuczne... to książka tylko w niewielkiej części poświęcona teatrowi. A jednak jest sceną, na której w wielości tematów, przypomnień, obrazów, refleksji, smutnych żartów i gniewnych pomrukiwań, ożywa świat, który tak wielu chciałoby dziś unieważnić, ośmieszyć i unieobecnić. Teatr kulturalnego miasta w jego najlepszym wydaniu, znowu rozgrywający swoją arcyłudzką tragikomedię wbrew wszelkiej maści Edkom.

Michał Zadara

Sprawiedliwość. 1968–2018

prawo / historia / teatr

Michał Zadara

Sprawiedliwość 1968–2018

Wydanie I

Data premiery: czerwiec 2021

Format: 148 × 197 mm

Formaty cyfrowe: epub

Oprawa: miękka

Liczba stron: w przygotowaniu

Cena katalogowa:

Oprawa miękka: 40 zł

E-book: 24,90 zł

Publikacja przygotowana we współpracy z Teatrem Powszechnym im. Zygmunta Hübnera i Fundacją Centralną stanowi podsumowanie czterech lat pracy interdyscyplinarnego zespołu; bada, czy dziś ktokolwiek mógłby ponieść indywidualną odpowiedzialność karną za działania, które mogły potencjalnie przyczynić się do kampanii antysemickiej państwa polskiego w latach 1967–1970.

W latach 1967–1970 polskie państwo zaangażowało się w czystkę etniczną. Politycy wyznaczali obiekt dyskryminacji, urzędnicy wydawali i podpisywali dokumenty, dziennikarze napędzali nienawiść, a służby egzekwowały tę politykę. Trzynaście tysięcy Polaków narodowości żydowskiej zostało pozbawionych obywatelstwa i wypędzonych. Cała akcja była niezgodna z prawem, a koszty dla społeczeństwa i państwa ogromne. Nikt nie stanął nigdy przed sądem.

W roku 2018 Michał Zadara zadał pytanie: czy ktoś może dziś, pięćdziesiąt lat później, ponieść odpowiedzialność karną za działania, które mogły przyczynić się do wypędzeń z lat 1968–1970? I jeśli okazałoby się, że można dziś oskarżać ludzi o udział w tej zbrodni – czy należy to robić? Zadara zebrał zespół specjalistów i specjalistek z dziedzin prawa, historii, teatru i filozofii, by w interdyscyplinarnym dochodzeniu odpowiedzieć na te pytania prawne oraz etyczne.

Zespół ekspercki „Sprawiedliwości”, w ramach szczegółowego śledztwa, zbadał zaangażowanie wielu polityków, urzędników, pracodawców oraz dziennikarzy. Znalazł tylko dwie osoby, które w roku 2018 jeszcze żyły, a których działania mogły potencjalnie przyczynić się do kampanii antysemickiej. Sformułował projekt *Zawiadomienia o możliwości popełnienia zbrodni przeciwko ludzkości*: dokument zawiera opis działań tych osób i tłumaczy, dlaczego one mogłyby, w opinii autorów, kwalifikować się jako zbrodnia przeciwko ludzkości.

Argumentacja ta znalazła się w spektaklu *Sprawiedliwość*, wciąż granym w Teatrze Powszechnym w Warszawie (najbliższe pokazy 16 i 17 czerwca).

Mimo czterech lat pracy i wysiłku wielu osób, Michał Zadara zdecydował się nie wysyłać *Zawiadomienia* do prokuratury ze względu na dzisiejszy stan wymiaru sprawiedliwości w Polsce.

Na książkę składają się: tekst dramatu *Sprawiedliwość*, *Zawiadomienie* wraz z załącznikami oraz wszystkie inne dokumenty dotyczące tej sprawy, będące zapisem klęski polskiego wymiaru sprawiedliwości wobec tej zbrodni – zarówno w roku 1968, jak i dzisiaj.

16 czerwca 2021 roku, w Teatrze Powszechnym w Warszawie, po spektaklu *Sprawiedliwość*, około godz. 21.00, odbędzie się spotkanie autorskie z Michałem Zadara, które poprowadzi dziennikarka „Polityki”, Justyna Sobolewska (transmisja online na Facebooku Teatru Powszechnego).

Tadeusz Bradecki

Koniec końców

Tadeusz Bradecki

Koniec końców

Wydanie I

Data premiery: w przygotowaniu

Format: 145 × 205 mm

Formaty cyfrowe: epub

Oprawa: miękka

Liczba stron: w przygotowaniu

Cena katalogowa:

Oprawa miękka: 34,90 zł

E-book: 24,90 zł

Tadeusz Bradecki, znany i ceniony reżyser, aktor, pisarz, dyrektor teatrów (między innymi świetna, a nie dość wysoko ceniona dyrekcja w Starym Teatrze 1990–1996), w latach 2001–2020 regularnie publikował w miesięczniku „Dialog” krótkie teksty z przyzwyczajenia nazywane felietonami, choć w istocie były to krótkie eseje na tematy literackie i okołoteatralne. W czasie pandemii, odcięty jak wielu innych od możliwości pracy praktycznej, przejrzał ten zbiór ponad stu siedemdziesięciu tekstów i – jak sam opowiada we wstępie do *Końca końców* – zdał sobie sprawę, że „zaskakująco wiele spośród nich obraca się wokół powracającej problematyki narracyjnych technik w teatrze i w literaturze”. Po namyśle postanowił więc ułożyć ze zmienionych i przekomponowanych esejów „Dialogowych” spójną książkę poświęconą, zgodnie z autorską samodefinicją, „refleksji nad człowieczą pasją opowiadania i przedstawiania”.

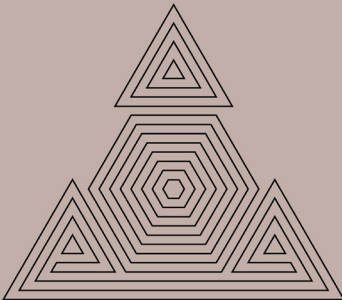
Samodefinicje autorskie bywają niekiedy przesadzone, ale częściej okazują się zbyt skromne. Tak jest i w tym przypadku. „Refleksja nad człowieczą pasją opowiadania i przedstawiania”, którą rozwija Tadeusz Bradecki w książce o apokaliptycznym tytule, to prawdziwy labirynt zbudowany z lektur, myśli i sądów erudyty, pasjonata i artysty, który usiłuje wbrew dominującej atmosferze kresu i wyczerpania przekonać innych i siebie, do wartości kultury jako trudu budowania z poszanowaniem i miłością dla ciągłości, pamięci, żywej rozmowy z odległymi i bliższymi poprzednikami. Czytając Cervantesa, Szekspira, Tassa, Potockiego, ale i Rorty’ego, czy Vattimo, Bradecki tworzy fascynujący tom z cyklu „przygód człowieka myślącego”, rozwijanego przez kolejne pokolenia, wbrew wojnom i dyktaturom ciemniaków. Pasjonująca lektura, która sprawi rozkosz wszystkim melancholicznym wykształciuchom.

Marek Troszyński

Nowa Austeria „Pod Królem-Duchem”

Marek Troszyński

*Nowa Austeria
„Pod Królem-Duchem”*

)(

Wydanie I

Data premiery: listopad 2021

Format: 170 × 240 mm

Oprawa: twarda

Liczba stron: w przygotowaniu

Cena katalogowa:
w przygotowaniu

W roku 2001 Marek Troszyński, obecnie profesor w Instytucie Badań Literackich Polskiej Akademii Nauk, wydał książkę *Austeria „Pod Królem-Duchem”: Raptularz lat ostatnich Juliusza Słowackiego*. Jest to zbiór esejów na różne sposoby inspirowanych tytułowym *Raptularzem 1843–1849*, którego edycję zawierającą podobiznę całości rękopisu i jego precyzyjną transkrypcję opublikował Marek Troszyński w roku 1996. Książka ukazywała niezwykle, zarazem naukowo pogłębiony i bardzo osobiście przeżyty obraz mistycznego okresu życia Słowackiego, przedstawiała oryginalną i fascynującą interpretację jego postawy i twórczości. Po dwudziestu latach, po opublikowaniu kolejnych książek autorskich i równie niezwykle dzieł edytorskich jak publikacja rękopisu dramatu zwanego *Samuel Zborowski (Alchemia rękopisu, 2018)*, Marek Troszyński wraca do *Austerii „Pod Królem Duchem”*. Obecne wydanie książki zawiera zarówno eseje, które złożyły się na jej pierwszą edycję, jak i nowe teksty dodane przez Autora. Ponowiona w zmienionym kontekście społecznym podróż śladami mistycznych poszukiwań i przeczuć Juliusza Słowackiego z pewnością zaprowadzi czytelników w inne rejony i skonfrontuje z innymi pytaniami niż dwadzieścia lat temu.

Życie niedokończone

Z Lechem Raczakiem rozmawia Jacek Głomb

Życie niedokończone

Z Lechem Raczakiem rozmawia Jacek Głomb

Wydanie I

Data premiery: grudzień 2021

Format: 125 × 197 mm

Oprawa: miękka

Liczba stron: w przygotowaniu

Cena katalogowa: 34,90 zł

W czerwcu roku 2019 Jacek Głomb, reżyser i dyrektor Teatru Modrzejewskiej w Legnicy, namówił zaprzyjaźnionego od lat z tą sceną Lecha Racza na przeprowadzenie wywiadu-rzeki. Według początkowych założeń miał on obejmować nie tylko dzieje słynnego Teatru Ósmego Dnia, który Raczak współzakładał i któremu przewodził w najbardziej twórczym i bojowym okresie, ale całe jego bogate życie – od dzieciństwa aż do dnia dzisiejszego. Głomb wspomina:

Wszystkie inne wywiady z Nim zaczynają się od „Ósemek” – a ja chciałem pogadać o dzieciństwie i młodości. Gadaliśmy więc intensywnie w czerwcu 2019 roku i udało się wtedy doprowadzić rozmowę do początków 1982 roku, do początku stanu wojennego w Polsce. [...] Potem obaj nie bardzo mieliśmy czas na „drugą połowę” rozmowy, to znaczy, jak ja miałem czas na rozmowę, On nie miał. I na odwrót. A potem Leszka zabrakło.

Lech Raczak zmarł 17 stycznia 2020 roku. Równy dwa lata po jego śmierci, ukaże się zapis rozmowy, na którą namówił Go Jacek Głomb. Zapis nieautoryzowany, bo na autoryzację nie stało czasu. Ale przeczytany przez Marka Racza, Marcina Kęszyckiego i Juliusza Tyszkę, którzy zachęcali do jego publikacji. Książka *Życie niedokończone* to opowieść o niezwykłym człowieku, „ciekawych czasach”, w jakich przyszło mu żyć i spojonym z tymi czasami teatrze, który współtworzył. Choć jest tylko zapisem, słyhać w niej wyraźnie spokojny, lekko ironiczny, bardzo wielkopolski głos Lecha Racza, potrafiącego zarówno sprawiedliwie, a bez lukrowania wyjaśnić złożoność uwarunkowań politycznych, barwnie zarysować sylwetki spotkanych ludzi, jak i opowiedzieć przewrotną anegdotę. Życie niedokończone wciągnie nie tylko tych, dla których „Ósemki” są wciąż żywym wspomnieniem i nie tylko tych, którzy z różnych powodów wracają do Polski lat sześćdziesiątych i siedemdziesiątych. Oprócz wielkiej wartości biograficznej i historycznej stanowi też niezwykłą okazję do obserwowania niemal „na żywo” procesu tworzenia się opowieści, którą każda i każdy z nas też się kiedyś stanie. Posłuchajcie i zważcie u siebie...

Michał Masłowski

Sakramentalne akty ciała

Szkice z antropologii kulturowej liturgii

Michał Masłowski

Sakramentalne akty ciała

Szkice z antropologii kulturowej liturgii

Wydanie I

Data premiery: luty 2022

Format: 125 × 197 mm

Oprawa: miękka

Liczba stron: 276

Cena katalogowa: 34,90 zł

Michał Masłowski (ur. 1944), polonista, teatrolog, antropolog kultury, profesor Sorbony, tłumacz *Dziadów*, znawca i wybitny interpretator dramatu romantycznego (*Dzieje bohatera...*, *Gest, symbol i rytuały polskiego teatru romantycznego*), od ponad trzydziestu lat jest także we Francji katolickim diakonem stałym. W najnowszej książce łączy obie sfery swojej działalności, podejmując fascynującą i niezwykle inspirującą próbę przemyślenia i analizy liturgii Kościoła katolickiego jako „aktów ciała” – organicznych działań, symbolicznych gestów i przedstawień o własnej dramaturgii, estetyce i skuteczności. Dzięki swojej rozległej wiedzy z zakresu teologii, antropologii, teatrologii i nie tylko, Michał Masłowski otwiera i przed praktykującymi i przed tymi, którzy są poza Kościołem, głębię i sens „akcji liturgicznych”. *Sakramentalne akty ciała. Szkice z antropologii kulturowej liturgii* to zarazem książka intelektualisty przejętego posoborowym duchem Kościoła otwartego, głos człowieka zatroskanego o świat i ludzkość, i wierzącego w siłę przebaczenia i miłosierdzia. Warto ten głos usłyszeć. W Polsce dzisiejszej może szczególnie.

Michał Masłowski dowodzi, że są jeszcze katoliccy intelektualiści, którzy nie marnują swych talentów na polityczną walkę i umacnianie własnych pozycji w rzekomej wojnie kulturowej, ale podchodzący z miłością i troską do realnych problemów bliźnich.

Tomasz Rodowicz

Rodowicz – teatr – droga

RODOWICZ – TEATR – DROGA

Pod redakcją Dariusza Kosińskiego

Wydanie I

Data premiery: sierpień 2022

Format: 125 × 197 mm

Oprawa: miękka

Liczba stron: 772

Cena katalogowa: 50 zł

Tomasz Rodowicz (ur. 1951), aktor, reżyser, współzałożyciel i główny organizator Teatru CHOREA, wcześniej współpracujący przy projektach Jerzego Grotowskiego, a następnie przez wiele lat związany z Ośrodkiem Praktyk Teatralnych „Gardzienice”, jest jedną z najważniejszych postaci polskiego teatru poszukującego i niezależnego. Jego własna opowieść o twórczej drodze, którą przebył, tworzy fascynującą historię twórczego życia i przemian teatru, kultury i społeczeństwa polskiego minionego półwiecza. Rodowicz, cały czas niezwykle aktywny na teatralnej drodze, patrzy na swoje życie i doświadczenia swojego pokolenia z dzisiejszej perspektywy, podejmując krytyczną analizę ich ciemnych aspektów, ale też wydobywając takie wartości, których współczesności zdaje się szczególnie brakować.

Książka [...] składa się przede wszystkim z zapisów rozmów, jakie przeprowadziłyśmy od maja do czerwca 2021 roku z Dariuszem Kosińskim. Namówiony przez niego opowiadałem przez kilka godzin w kolejnych dniach późnej wiosny i nadciągającego lata o swoim życiu, przede wszystkim, choć nie tylko, teatralnym. Do zapisów tych dołączyliśmy kilka tekstów publikowanych już wcześniej (wywiady i felietony), a także kilka zespolów nigdy niepublikowanych zapisków. W efekcie powstała historia, którą ośmielamy się prezentować w tej książce, wciąż z lękiem, bo nie wiem, czy okaże się na tyle ważna i ciekawa, by ją czytać.

[...]

Nie ma w naszych rozmowach wątków osobistych, chociaż wszystko jest skrajnie osobiste. Nie ma prób korygowania historii, bo ta historia jest jedyną prawdziwą, czyli moją własną. Ludzie przywoływani w tych wielogodzinnych seansach nie są takimi, jakimi byli dla siebie. Są w nich takimi, jakim byli dla mnie, wtedy gdy się spotykaliśmy, gdy pracowaliśmy, gdy zmieniali moje życie lub gdy ja zmieniałem ich. Daty nie mają znaczenia, bo jedynym czasem jest kompulsywny czas pamięci: wielośladowy, pokręcony i zapętlony w zapisanych fałdach mojego mózgu i ciała. [...]

Nie chciałem pisać historii żadnego teatru, relacjonować pokoleniowych transgresji czy kulturowych rewolucji nieprawdopodobnych czasów, w które zostałem bez pytania wrzucony. Opowiadałem wyłącznie własną historię, próbowałem odtworzyć trasy swojej własnej podróży przez teatr i życie.

Tomasz Rodowicz, fragment wprowadzenia do książki

Aleksandra Pluta

Dwa życia Yana

Historia Jana Majznera-Michalskiego

Wydanie I

Data premiery: październik 2022

Format: 125 × 197 mm

Oprawa: miękka

Liczba stron: 300

Cena katalogowa: 40 zł

Yan Michalski, „wielkie nazwisko kultury brazylijskiej”, urodzony w 1931 roku w Częstochowie jako Jan Majzner, w Brazylii stał się jednym z najważniejszych krytyków teatralnych XX wieku. W czasach dyktatury wojskowej krytycznie przyglądał się interwencjom organów władzy w brazylijską produkcję artystyczną. Nigdy nie zabrakło mu odwagi, by głośno mówić o nadużyciach ze strony aparatu cenzury.

Polskę opuścił po drugiej wojnie światowej, podczas której stracił całą najbliższą rodzinę. Po przybyciu do Rio de Janeiro o swoim dzieciństwie mówił mało i niechętnie. W jednym z wywiadów na pytanie dziennikarza dotyczące jego wojennych losów Yan odpowiedział zwięźle: „Moje dzieciństwo było podobne do tego opisanego przez Annę Frank”. Również od najbliższych mu przyjaciół i współpracowników można do dziś usłyszeć co najwyżej jedno krótkie zdanie: „Yan musiał ukrywać się w szafie”. Dopiero niedawne odkrycie korespondencji wysyłanej z częstochowskiego getta przez jego matkę pozwala zapoznać się z okresem jego dzieciństwa. Historia wojennych losów Yana, odkryta trzydzieści lat po jego śmierci, daje nowe spojrzenie na jego brazylijską twórczość.

Dominika Laster

Most zbudowany z pamięci

Wcielona pamięć, świadectwo i przekaz
w pracy Jerzego Grotowskiego

W przygotowaniu

Wydanie I

Data premiery: w przygotowaniu

Format: w przygotowaniu

Oprawa: w przygotowaniu

Liczba stron: w przygotowaniu

Cena katalogowa:

w przygotowaniu

Wydana w roku 2015 książka Dominiki Laster to wersja jej doktoratu obronionego w roku 2010 na New York University pod opieką Richarda Schechnera. Autorka podejmuje w niej tematy, które zarówno we współczesnej humanistyce, jak i w badaniach nad praktyką i myślą Jerzego Grotowskiego były w minionych latach jednymi z najważniejszych i najpopularniejszych. Tym dziwniejsze wydaje się, że książka Dominiki Laster, obecnie wykładowczyni na University of New Mexico, nie spotkała się w Polsce z większym odzewem i praktycznie pozostaje nieznana. Tymczasem prezentowane w niej analizy i interpretacje dotyczące rozumienia pamięci (a właściwie – ciała-pamięci) w pracach teatralnych Grotowskiego i w okresie Sztuki jako wehikułu, stanów czuwania (tu analiza pracy Jacka Zmysłowskiego), czy wertykalności i przekazu (a więc pojęć kluczowych dla ostatniej fazy poszukiwań polskiego artysty) stanowią z jednej strony wiodące tematy refleksji nad jego dorobkiem, z drugiej – także dzięki metodologicznemu i teoretycznemu zapleczu badaczki (ucznicy nie tylko Schechnera, ale także Diany Tylor i Josepha Roacha) otwierają ją szeroko na zagadnienia interesujące współczesną humanistykę. Publikacja tej książki stanowi więc swoiste nadrobienie ważnej zaległości a zarazem akt przekroczenia niewidzialnej, ale mocno wyczuwalnej granicy między polskimi a zagranicznymi badaniami nad twórczością i poszukiwaniami Jerzego Grotowskiego. Granicę tę będziemy się starali znieść także w kolejnych publikacjach planowanych przez „żywosłowie”.

żywosłowie. wydawnictwo

ul. Wielicka 57/50

30-552 Kraków

NIP 676-237-07-38, REGON 120658005

wydawnictwo i księgarnia internetowa

kontakt@zywoslowie.pl

+48 733 403 033

dystrybucja

dystrybucja@zywoslowie.pl

+48 733 403 033

zywoslowie.pl

„żywosłowie. wydawnictwo” powstało z inicjatywy Dariusza Kosińskiego i Katarzyny Woźniak, jako rozwinięcie i poszerzenie działalności pracowni przekładu „żywosłowie”, założonej dwanaście lat temu przez Katarzynę Woźniak. Naszym zasadniczym celem jest wprowadzenie na rynek książek, które przyczynią się do poszerzenia wiedzy o teatrze i innych sztukach przedstawieniowych, pogłębienia świadomości ich społecznej roli oraz ożywienia dyskusji nad performatywnymi aspektami kultury, życia społecznego i indywidualnego. Wychodząc od specyficznego rodzimego sposobu rozumienia i praktykowania tego, co zwykło nazywać się „teatrem”, chcemy uczynić szeroko rozumiane przedstawienia przedmiotem refleksji humanistycznej podejmującej najważniejsze wyzwania współczesności.

Publikujemy książki indywidualne i zbiorowe dotyczące sztuk przedstawieniowych i przedstawieniowych aspektów życia społecznego, w pierwszej kolejności, ale nie wyłącznie – polskiego. Zajmujemy się zarówno przeszłością jak i współczesnością, zachowując nieodmiennie perspektywę dzisiejszych pytań, wyzwań, potrzeb i wątpliwości.

„żywosłowie. wydawnictwo” nie jest przedsiębiorstwem, ale przedsięwzięciem. Jest próbą otwarcia przestrzeni przecinającej podziały wyznaczane przez dyscypliny, ideologie i projekty polityczne.

Ponad sto lat temu w bocznej sali Teatru Narodowego Juliusz Osterwa i Mieczysław Limanowski otworzyli swoją Redutę. Na uroczystości jej inauguracji Osterwa cytował powtarzane wielokrotnie słowa Norwida z *Promethidiona* o „kaplicy, choćby jaki pokój ten, wielkości takiej, gdzieby się polski duch raz wy tłumaczył, usymboliczył rozkwitłemi znakami”. Nie ośmielamy się powtarzać tych słów. Ale słyszymy ich echo.

„żywosłowie. wydawnictwo” rozpoczęło swoją działalność od publikacji książki Krzysztofa Rutkowskiego *Bóg Adama*, która ukazała się 4 kwietnia 2021 w rocznicę fundamentalnego dla polskiego żywosłowia wydarzenia, jakim było wygłoszenie przez Adama Mickiewicza w Collège de France w roku 1843 wykład XVI kursu trzeciego *Literatur słowiańskich*, czyli słynnej „lekcji teatralnej”.

Kolejne publikacje ukazały się w maju 2021. Są to: książka Urszuli Bielskiej: *Wojtek. Nie samym Grotowskim żyłam*. Wspomnienia i refleksje, opublikowany jako e-book zapis dyskusji o teatrze i pandemii *Pictures of the Pandemic. An Album of Voices* oraz zbiór felietonów Tadeusza Nyczka *Nawozy sztuczne dla starców i młodzieży*.

Więcej informacji o wydawnictwie, katalog zapowiedzi oraz księgarnię internetową znaleźć można pod adresem zywoslowie.pl